

OBWIESZCZENIE MINISTRA FINANSÓW

z dnia 27 marca 1963 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu dekretu z dnia 20 maja 1955 r. o niektórych podatkach i opłatach terenowych.

Na podstawie art. 2 ustawy z dnia 21 grudnia 1962 r. o zmianie dekretu o niektórych podatkach i opłatach terenowych (Dz. U. Nr 66, poz. 326) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst dekretu z dnia 20 maja 1955 r. o niektórych podatkach i opłatach terenowych (Dz. U. z 1955 r. Nr 21, poz. 136) z uwzględnieniem zmian wynikających z ustawy z dnia 1 lipca 1958 r. o zmianie dekretu o podatkach i opłatach terenowych (Dz. U. Nr 44, poz. 218), z ustawy z dnia 21 grudnia 1962 r. o zmianie dekretu o niektórych podatkach i opłatach terenowych (Dz. U. Nr 66, poz. 326) i zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem wydania jednolitego tekstu oraz z zastosowaniem ciągłej numeracji działów, artykułów, ustępów i punktów.

Jednolity tekst nie obejmuje:

- 1) art. 50 dekretu z dnia 20 maja 1955 r. o niektórych podatkach i opłatach terenowych w brzmieniu:

„Art. 50. Dekret wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 stycznia 1955 r. z wyjątkiem przepisów w zakresie opłaty targowej i uzdrowiskowej, które wchodzi w życie po upływie 2 tygodni od dnia ogłoszenia”.

- 2) art. 3 ustawy z dnia 1 lipca 1958 r. o zmianie dekretu o podatkach i opłatach terenowych w brzmieniu:

„Art. 3. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 stycznia 1959 r.”.

- 3) art. 3 ust. 2 i 5 i art. 4 ustawy z dnia 21 grudnia 1962 r. o zmianie dekretu o niektórych podatkach i opłatach terenowych w brzmieniu:

„2. W ustawie z dnia 22 kwietnia 1959 r. o remontach i odbudowie oraz o wykańczaniu budowy i nadbu-

downie budynków mieszkalnych (Dz. U. Nr 27, poz. 166) przez wpłaty na Fundusz Gospodarki Mieszkaniowej i środki Funduszu Gospodarki Mieszkaniowej rozumie się od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy wpłaty podatku od nieruchomości w części przeznaczonej na remonty i odbudowę budynków. Wpłaty na Fundusz Gospodarki Mieszkaniowej, dokonane w okresie przed wejściem w życie niniejszej ustawy, podlegają zaliczeniu na koszty remontów i odbudowy budynków na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 22 kwietnia 1959 r. Zaległości we wpłatach na Fundusz Gospodarki Mieszkaniowej za okres przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stają się zaległościami w podatku od nieruchomości, jednak wpłaty uiszczone na poczet tych należności zalicza się na tę część podatku, która jest przeznaczona na remonty i odbudowę budynków”.

- „5. W odniesieniu do budynków lub ich części, wymienionych w art. 8 ust 1 pkt 2 dekretu o niektórych podatkach i opłatach terenowych, a stanowiących własność podmiotów gospodarki społecznej, które nie zostały zobowiązane do dokonania preceny wartości środków trwałych, podatek od nieruchomości w stosunku do podstawy opodatkowania wynosi — do czasu nałożenia tego obowiązku i dokonania takiej preceny — 1,5%.”

„Art. 4. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1963 r.”

Minister Finansów: w z. J. Kole

Załącznik do obwieszczenia Ministra Finansów z dnia 27 marca 1963 r. (poz. 87).

DEKRET

z dnia 20 maja 1955 r.

o niektórych podatkach i opłatach terenowych.

DZIAŁ I

Przepisy ogólne.

Art. 1. Na podstawie niniejszego dekretu pobiera się podatek od nieruchomości, podatek od lokali, opłatę od środków transportowych, opłatę targową oraz opłatę uzdrowiskową.

Art. 2. 1. Miejskie rady narodowe oraz rady narodowe osiedli mogą wprowadzać podatek od spożycia w nocnych lokalach rozrywkowych oraz podatek od posiadania psów.

2. Powiatowe rady narodowe mogą wprowadzać w gromadach podatek od posiadania psów.

Art. 3. 1. Uchwała rady narodowej, wprowadzająca podatek od posiadania psów oraz podatek od spożycia w nocnych lokalach rozrywkowych, powinna zawierać określenie podatku, wysokość stawek oraz termin płatności.

2. Uchwała rady narodowej może przewidywać całkowite lub częściowe zwolnienie od podatku (opłaty) niektórych grup podatników (ulgi podatkowe).

3. Uchwała rady narodowej wprowadzająca podatek bądź opłatę może być podejmowana na określony czas lub do odwołania.

DZIAŁ II

Podatek od nieruchomości.

Art. 4. 1. Obowiązek podatkowy ciąży na osobach fizycznych i prawnych będących właścicielami lub posiadaczami nieruchomości oraz na spadkach nie objętych, w skład których wchodzi nieruchomości.

2. Jeżeli na nieruchomości ustanowione zostało prawo użytkowania, obowiązek podatkowy ciąży na użytkowniku.

3. Jeżeli nieruchomość została oddana przez jednostkę budżetową lub inny podmiot gospodarki uspołecznionej w dzierżawę osobie fizycznej lub prawnej nie będącej jednostką budżetową lub innym podmiotem gospodarki uspołecznionej, obowiązek podatkowy ciąży na dzierżawcy.

4. Jeżeli budynek nie stanowi własności właściciela gruntu, na którym jest wzniesiony, obowiązek podatkowy ciąży na właścicielu budynku zarówno co do budynku, jak i co do gruntu.

5. Minister Finansów w drodze rozporządzenia, a w odniesieniu do podmiotów gospodarki uspołecznionej w drodze zarządzenia, może przenieść obowiązek podatkowy na osoby nie odpowiadające warunkom określonym w ust. 1—4.

Art. 5. Podatkowi podlegają:

- 1) nie związane z gospodarstwem rolnym budynki wraz z należącymi do nich gruntami i zabudowaniami ubocznymi;
- 2) budynki lub ich części wraz z należącymi do nich gruntami i zabudowaniami ubocznymi, związane wprawdzie z gospodarstwem rolnym, lecz wynajęte lub wdzierżawione na cały rok podatkowy i używane na cele nierolnicze;
- 3) grunty nie zabudowane, nie wchodzące w skład gospodarstwa rolnego.

Art. 6. 1. Od podatku wolne są:

- 1) budynki lub ich części, stanowiące własność Państwa i pozostające we władaniu jednostek budżetowych;
- 2) nieruchomości, stanowiące własność organizacji politycznych, społecznych bądź zawodowych, a pozostające w ich władaniu;
- 3) nieruchomości, stanowiące własność związków wyznaniowych i ich instytucji, zakonów i kongregacji zakonnych, stowarzyszeń religijnych w części służącej wyłącznie i bezpośrednio celom kultu religijnego (np. kościoły, domy modlitwy, kaplice), a pozostające w ich władaniu;
- 4) nieruchomości, pozostające we władaniu Naczelnej Rady Spółdzielczej i centralnych związków spółdzielni, jeżeli nieruchomości te są własnością Państwa bądź podmiotów gospodarki uspołecznionej;
- 5) pod warunkiem wzajemności — nieruchomości, stanowiące własność państw obcych i służące na biura dla przedstawicielstw dyplomatycznych, misji oraz konsulatów tych państw lub zajęte na lokale mieszkalne dla osób korzystających z prawa zakrajowości oraz dla konsułów i pracowników konsularnych, jeżeli nie są obywatelami polskimi;
- 6) budynki związane z gospodarstwem rolnym wymienione w art. 5 pkt 2, jeżeli:
 - a) składają się z nie więcej niż czterech izb, chociażby niektóre z izb były wynajęte,

- b) są oddane w najem lub do bezpłatnego używania podatnikom podatku gruntowego dla celów ich gospodarstw rolnych lub są wynajmowane sezonowo,
- c) są zajęte na potrzeby gromadzkich rad narodowych;
- 7) budynki lub ich części nie zamieszkałe ani też nie użytkowane w inny sposób z powodu złego ich stanu, a także budynki lub ich części położone w miejscowościach, w których obowiązują przepisy o publicznej gospodarce lokalami, nie wynajęte lub nie wdzierżawione z powodu braku przydziału właściwych do spraw lokalowych organów prezydium rad narodowych;
- 8) budynki, wznoszone na terenie nowych budów, jeżeli są one wykorzystywane wyłącznie dla potrzeb nowych budów lub urządzeń — zwolnienie to kończy się z upływem sześciu miesięcy po oddaniu nowych budynków lub urządzeń do użytku;
- 9) budynki lub ich części zajęte na lokale reprezentacyjne oraz mieszkania w budynkach zarządzanych przez zakład pracy będący jednostką budżetową, a przydzielone pracownikom ze względu na szczególny charakter pracy wymagającej zajmowania lokali mieszkalnych w tych budynkach;
- 10) grunty nie zabudowane, nie wchodzące w skład gospodarstwa rolnego, oraz grunty należące do budynków, o ile nie zostały oddane w dzierżawę osobie fizycznej lub prawnej, nie będącej jednostką budżetową lub innym podmiotem gospodarki uspołecznionej:
 - a) jeżeli stanowią własność Państwa i pozostają we władaniu jednostek budżetowych oraz innych podmiotów gospodarki uspołecznionej z wyjątkiem spółdzielni,
 - b) jeżeli stanowią własność i pozostają we władaniu przedsiębiorstw mających formę spółek prawa cywilnego lub handlowego, w których Państwo, przedsiębiorstwa lub instytucje państwowe posiadają udział wynoszący ponad 50% kapitału zakładowego;
- 11) grunty przy budynkach mieszkalnych administrowanych przez zarządy budynków mieszkalnych oddane w dzierżawę i używane jako ogródki przydomowe;
- 12) grunty pod torami kolejowymi, z wyjątkiem gruntów pod torami kolei prowizorycznych i sezonowych;
- 13) grunty pod drogami i placami oddanymi do publicznego użytku;
- 14) grunty nie zabudowane, wyłączone od zabudowy na mocy przepisów prawnych;
- 15) nieruchomości stanowiące własność Państwa i pozostające w zarządzie organów prezydium rad narodowych.
 2. Nie korzystają jednak ze zwolnienia od podatku nieruchomości lub ich części:
 - 1) wymienione w ust. 1 pkt 1, 2, 4 i 5, jeżeli są:
 - a) zajęte na przedsiębiorstwa działające według zasad rozrachunku gospodarczego oraz przez banki i Państwowy Zakład Ubezpieczeń; korzystają jednak ze zwolnienia nieruchomości lub ich części wymienione w ust. 1 pkt 2 zajęte na kluby, w których prowadzona jest zamknięta działalność gastronomiczna nie obliczona na zysk wyłącznie dla zaspokojenia potrzeb członków organizacji,
 - b) oddane w najem lub w dzierżawę, z wyjątkiem stanowiących własność Państwa i pozostających w użytkowaniu jednostek budżetowych, a zajętych na pokoje gościnne;
 - 2) wymienione w ust. 1 pkt 2, 4 i 5, a używane lub użyt-

kowe bezpłatnie przez inne osoby niż wymienione w tych punktach.

Art. 7. 1. Oddzielną jednostkę podatkową stanowi:

- 1) w miastach i osiedlach — nieruchomość stanowiąca własność jednej osoby lub współwłasność dwu lub więcej osób, nie przedzielona ulicą lub cudzą własnością;
- 2) w gromadach — nieruchomość stanowiąca własność jednej osoby lub współwłasność dwu lub więcej osób, położona na obszarze tej gromady.

2. Części budynku mające oddzielną księgę wieczystą uważa się również za oddzielne jednostki podatkowe.

3. Minister Finansów może w odniesieniu do nieruchomości będących w użytkowaniu podmiotów gospodarki uspołecznionej określać w inny sposób jednostki podatkowe.

Art. 8. 1. Podstawę opodatkowania stanowi:

- 1) dla budynków wynajętych lub wdzierżawionych czynsz za rok podatkowy z tytułu najmu lub dzierżawy;
- 2) dla budynków nie wynajętych lub nie wdzierżawionych, a z natury swej przeznaczonych na cele użytkowe i pozostających w użytkowaniu podmiotów gospodarki uspołecznionej — pełna wartość będąca podstawą amortyzacji, chociażby budynek był całkowicie zamortyzowany; budynek uważa się za przeznaczony na cele użytkowe także w tym przypadku, gdy część lokali budynku zajęta na cele mieszkalne nie przekracza 20% ogólnej powierzchni całego budynku; jeżeli część budynku zajęta na cele mieszkalne przekracza 20% ogólnej powierzchni całego budynku, podstawę opodatkowania stanowi dla części użytkowej budynku pełna wartość będąca podstawą amortyzacji, odpowiadająca procentowemu stosunkowi powierzchni zajętej na cele użytkowe do ogólnej powierzchni całego budynku, dla części zaś mieszkalnej podstawę opodatkowania stanowi czynsz lub wartość czynszowa;
- 3) dla pozostałych budynków nie wynajętych i nie wdzierżawionych — wartość czynszowa ustalona za rok podatkowy;
- 4) dla gruntów wymienionych w art. 5 — powierzchnia w m² tych gruntów, a dla gruntów wdzierżawionych — czynsz; gdyby jednak podatek obliczony od czynszu był niższy, niż obliczony od powierzchni w m² — podstawę opodatkowania tych gruntów wdzierżawionych stanowi powierzchnia w m².

2. Przepisy ust. 1 pkt 1—3 stosuje się odpowiednio do części budynków oraz do należących do nich zabudowań ubocznych.

3. W miejscowościach uzdrowiskowych i letniskowych za podstawę opodatkowania przyjmuje się:

- 1) czynsz w roku podatkowym za okres, na jaki budynek został wynajęty,
- 2) jeżeli budynek nie został wynajęty — czynsz, jaki zostałby uzyskany za czas, na który budynek mógł być wynajęty.

4. Za podstawę opodatkowania dla budynków lub ich części zajętych na hotele, pensjonaty, pokoje umeblowane itp., prowadzone przez właściciela budynku, przyjmuje się wartość czynszową w wysokości czynszu, jaki zostałby uzyskany w razie wynajęcia części lub całości budynku w roku podatkowym.

5. Jeżeli wynajmujący, będący osobą fizyczną lub podmiotem gospodarki nie uspołecznionej, pobiera czynsz od osób fizycznych lub podmiotów gospodarki nie uspołecznionej w kwocie niższej od wynikającej z przepisów o najmie lokali albo oddaje tym osobom budynek lub jego część w bezpłatne używanie, podstawę opodatkowania przyjmuje się w wysokości wynikającej z przepisów o najmie lokali.

6. Przy ustalaniu wartości budynków fabrycznych (ust. 1 pkt 2) nie dolicza się wartości maszyn, jak również urządzeń technicznych, stanowiących przynależność tych budynków, a w szczególności: pieców hutniczych, kominów fabrycznych, linii kolejowych, przewodów telegraficznych, jezdní, chodników i innych nadziemnych i podziemnych urządzeń.

7. Minister Finansów określi zasady i sposób ustalania wartości czynszowej jednolicie dla wszystkich podatników lub odmiennie dla poszczególnych grup na całym obszarze Państwa lub jego części.

Art. 9. 1. Podatek w stosunku do podstawy opodatkowania wynosi od budynków lub ich części:

- 1) gdy podstawę opodatkowania stanowi pełna wartość budynku, będąca podstawą amortyzacji (art. 8 ust. 1 pkt 2) — 0,8‰;
- 2) od wynajętych lub wdzierżawionych budynków lub ich części pozostających we władaniu jednostek budżetowych, podmiotów gospodarki uspołecznionej oraz organizacji politycznych, społecznych, zawodowych — 25‰;
- 3) od wynajętych lub wdzierżawionych budynków użytkowych, stanowiących własność osób fizycznych lub osób prawnych, nie będących podmiotem gospodarki uspołecznionej, jeżeli najemca lub dzierżawca całego budynku będący podmiotem gospodarki uspołecznionej zobowiązał się do wykonywania remontów zarówno bieżących, jak i kapitalnych — 25‰;
- 4) od budynków lub ich części, stanowiących własność osób fizycznych lub osób prawnych nie będących podmiotami gospodarki uspołecznionej, z wyjątkiem budynków wymienionych w pkt 5:
 - a) nie wynajętych lub nie wdzierżawionych, a zajętych przez właściciela na cele użytkowe — 25‰,
 - b) nie wynajętych lub nie wdzierżawionych, a zajętych przez właściciela na cele mieszkalne, jeżeli właściciel budynku należy do kategorii osób, o których mowa w art. 4 dekretu z dnia 28 lipca 1948 r. o najmie lokali (Dz. U. z 1958 r. Nr 50, poz. 243, z 1959 r. Nr 10, poz. 59 i z 1962 r. Nr 66, poz. 326) — 25‰,
 - c) wynajętych lub wdzierżawionych na cele mieszkalne, jeżeli należny czynsz ustala się według przepisów art. 4 dekretu o najmie lokali — 25‰,
 - d) nie wynajętych, a zajętych przez właściciela na cele mieszkalne, jeżeli należy on do kategorii osób, określonej w art. 2 dekretu o najmie lokali — 80‰,
 - e) wynajętych lub wdzierżawionych na cele mieszkalne, jeżeli należny czynsz ustala się według przepisów art. 2 dekretu o najmie lokali — 80‰,
 - f) wynajętych lub wdzierżawionych na cele użytkowe — 85‰;

5) od budynków nie wynajętych i nie wydzierżawionych, wyłączonych spod przepisów o publicznej gospodarce lokalami, stanowiących własność osób fizycznych i zajętych w całości przez właściciela:

- a) położonych na obszarze gromad — 25%,
 b) położonych w miastach i osiedlach, zajętych na cele mieszkalne, jeżeli właściciel należy do kategorii osób, określonej w art. 4 dekretu o najmie lokali — 225%,

- c) położonych w miastach i osiedlach, zajętych na cele mieszkalne, jeżeli właściciel należy do kategorii osób, określonej w art. 2 dekretu o najmie lokali — 45%,
 d) położonych w miastach i osiedlach i zajętych na cele użytkowe — 85%,
 6) od gruntów wydzierżawionych — 25%.

2. Od gruntów, wymienionych w art. 5, ustala się następujące stawki podatkowe:

Rodzaj miejscowości	Strefa	Stawka w złotych z 1 m ² powierzchni gruntu rocznie
1. Miejscowości do 25.000 mieszkańców	cała miejscowość	0,06
2. Miejscowości ponad 25.000 mieszkańców nie stanowiące powiatów	cała miejscowość	0,09
3. Miasta do 100.000 mieszkańców stanowiące powiaty	śródmieście	0,12
	pozostałe dzielnice	0,09
4. Miasta ponad 100.000 mieszkańców	śródmieście	0,15
	strefa pośrednia	0,12
	peryferie	0,09

3. Dla określenia stref właściwy jest podział miasta na dzielnice dokonany przez prezydium rad narodowych na podstawie przepisów o najmie lokali.

4. Jeżeli najemcy lokali w budynkach, o których mowa w ust. 1 pkt 4 lit. e) i f), zalegają z czynszem, podatek od nieruchomości przypadający na części budynku zajęte przez najemców zalegających z czynszem, może być ściągany od tych najemców. Przepisu tego nie stosuje się, jeżeli wynajmujący nie skorzysta z prawa żądania eksmisji w myśl art. 16 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 30 stycznia 1959 r. — Prawo lokalowe (Dz. U. z 1962 r. Nr 47, poz. 227) niezwłocznie po powstaniu tego prawa albo też nie popierał sprawy o eksmisję.

5. Podatek od budynków lub ich części, wymienionych w ust. 1 pkt 4 lit. d), e) i f), w części przekraczającej 25% podstawy opodatkowania, przeznaczony jest na pokrycie kosztu remontów i odbudowy budynków, przewidzianego w rozdziale 2 ustawy z dnia 22 kwietnia 1959 r. o remontach i odbudowie oraz o wykańczaniu budowy i nadbudowie budynków mieszkalnych (Dz. U. Nr 27, poz. 166). O sumę wpłat tej części podatku zmniejsza się obciążenie podatników z tytułu kosztów poniesionych przez Państwo na remonty i odbudowę budynków lub ich części, od których podatki te zostały wpłacone.

Art. 10. 1. Wymienione w art. 9 ust. 2 stawki podatkowe ulegają zmniejszeniu:

- do 2/3 wysokości, jeżeli podatnicy pobierają wynagrodzenia podlegające przepisom o podatku od wynagrodzeń bądź też są małżonkami osób pobierających takie wynagrodzenia i jeżeli nie są podatnikami podatku obrotowego lub dochodowego w danym roku podatkowym;
- do 1/4 wysokości, jeżeli podatnicy wyłącznie pobierają renty z funduszy państwowych i nie są podatnikami podatku obrotowego lub dochodowego w danym roku podatkowym.

2. Ulgi przewidziane w ust. 1 stosuje się także przy współwłasności gruntu, jeżeli grunt jest co najmniej w 50% własnością osób odpowiadających warunkom przewidzianym w ust. 1.

Art. 11. Rada Ministrów może ustalać w drodze rozporządzenia, a jeżeli chodzi o spółdzielnie — w drodze uchwały inne stawki podatkowe od gruntów bądź też ustalać podstawę opodatkowania gruntów według innych zasad niż określone w art. 9. Rada Ministrów może również w drodze rozporządzenia ustalać zasady stosowania ulg i zwolnień od podatku od nieruchomości.

Art. 12. Rada Ministrów może w drodze rozporządzenia ustalić inną wysokość procentową podatku od nieruchomości od budynków lub ich części, nie mniej jednak niż 25% podstawy opodatkowania.

Art. 13. 1. Obowiązek podatkowy powstaje w pierwszym dniu miesiąca kalendarzowego następującego bezpośrednio po zajściu okoliczności uzasadniających ten obowiązek bądź utratę warunków zwolnienia od podatku.

2. Obowiązek podatkowy kończy się z upływem miesiąca kalendarzowego, w którym nieruchomość utraciła cechy uzasadniające obowiązek podatkowy bądź uzyskała warunki zwolnienia od podatku.

DZIAŁ III

Podatek od lokali.

Art. 14. 1. Obowiązek podatkowy ciąży na osobach fizycznych i prawnych zajmujących lokale w charakterze najemców lub bezpłatnie we własnych lub cudzych budynkach bądź na osobach fizycznych zajmujących lokale z tytułu umowy o pracę lub stosunku służbowego oraz na spadkach nie objętych, w skład których wchodzi prawo najmu.

2. Obowiązek podatkowy unormowany w ust. 1 nie dotyczy jednak osób zajmujących lokale we własnych budynkach wymienionych w art. 9 ust. 1 pkt 5, z wyjątkiem budynków związanych z gospodarstwem rolnym, o których mowa w art. 15 ust. 2.

Art. 15. 1. Podatkowi podlegają lokale i pomieszczenia w nieruchomościach określonych w art. 5, położonych na terenie miast oraz osiedli.

2. Miejskie rady narodowe oraz rady narodowe osiedli mogą wprowadzić podatek od lokali w wysokości do 50% stawek określonych w art. 20 również od lokali zajętych przez właściciela budynku na cele mieszkalne, a znajdujących się w budynkach związanych z gospodarstwem rolnym i położonych na terenie miast i osiedli.

3. Za lokale uważa się również wszelkiego rodzaju pomieszczenia, nie wyłączając pomieszczeń otwartych, jak place składowe.

Art. 16. Od podatku wolne są:

- 1) lokale zajmowane przez jednostki budżetowe, podmioty gospodarki uspołecznionej, z wyjątkiem spółdzielni oraz organizacje polityczne, społeczne i zawodowe;
- 2) lokale zajmowane na cele administracyjne centralnych związków spółdzielni i związków spółdzielni;
- 3) pod warunkiem wzajemności — lokale zajmowane na biura dla przedstawicielstw dyplomatycznych, misji oraz konsulatów państw obcych, jak również lokale, zajmowane przez osoby korzystające z prawa zakrajowości oraz przez konsulów i pracowników konsularnych tych państw, jeżeli nie są obywatelami polskimi;
- 4) lokale zajmowane przez związki wyznaniowe i ich instytucje, zakony i kongregacje zakonne, stowarzyszenia religijne, jeżeli służą wyłącznie i bezpośrednio celom kultu religijnego (np. kościoły, domy modlitwy, kaplice);
- 5) lokale reprezentacyjne;
- 6) lokale nie zajęte.

Art. 17. Każdy odrębny lokal uważa się za oddzielną jednostkę podatkową.

Art. 18. 1. Podstawę opodatkowania stanowi czynsz należny w bieżącym roku podatkowym lub wartość czynszowa, jeżeli lokal zajmowany jest przez właściciela albo bezpłatnie przez inną osobę.

2. Należny za bieżący rok podatkowy czynsz (wartość czynszową) oblicza się na podstawie wysokości czynszu (wartości czynszowej) z miesiąca stycznia tego roku.

3. Jeżeli zajęcie lokalu nastąpiło w ciągu roku podatkowego bądź lokal utracił zwolnienie określone w art. 16, należny za bieżący rok podatkowy czynsz (wartość czynszową) oblicza się na podstawie wysokości czynszu (wartości czynszowej) z miesiąca, w którym powstał obowiązek podatkowy.

4. Zmiany w podstawie opodatkowania, jakie nastąpią w ciągu roku podatkowego, powodują odpowiednie zmiany w wysokości podatku, począwszy od miesiąca bezpośrednio następującego po miesiącu, w którym nastąpiła zmiana.

5. Jeżeli najemca wpłaca tylko część czynszu, a pozostałą część wpłaca za niego inna osoba, za podstawę opodatkowania przyjmuje się łączną sumę czynszu należnego wynajmującemu.

6. Minister Finansów określi zasady i sposób ustalania wartości czynszowej jednolicie dla wszystkich podatników albo odmiennie dla poszczególnych ich grup na całym obszarze Państwa lub jego części.

Art. 19. 1. Minister Finansów może zlecać podmiotom gospodarki uspołecznionej wymiar (obliczanie) podatku od lokali należnego od podatników, którzy zajmują lokale w

nieruchomościach będących we władaniu tych podmiotów. Podmioty gospodarki uspołecznionej ustalają podatek za okresy, za które pobierają czynsz; zawiadomienie podatnika o wysokości podatku następuje łącznie z zawiadomieniem o należnym czynszu.

2. W przypadku określonym w ust. 1 służy podatnikowi prawo wniesienia odwołania do organu finansowego w terminie dwóch tygodni od dnia otrzymania zawiadomienia o wysokości podatku.

3. Organy finansowe obowiązane są do stałego nadzoru nad prawidłowością ustalania podatku od lokali przez podmioty określone w ust. 1 i mogą wydawać im polecenia zmierzające do zabezpieczenia prawidłowości wymiaru. W szczególności organy finansowe mogą w okresie trzech lat od dnia zawiadomienia podatnika o wysokości podatku zarządzać skorygowanie wymiaru.

Art. 20. 1. Podatek wynosi:

- 1) od lokali mieszkalnych:
 - a) od których czynsz z tytułu najmu pobiera się na podstawie art. 4 dekretu o najmie lokali albo według tych zasad ustala się wartość czynszową — 200%,
 - b) w pozostałych przypadkach — 20% podstawy opodatkowania;
- 2) od lokali użytkowych:
 - a) zajętych przez spółdzielnie na wyodrębnione zakłady świadczące usługi dla ludności, na zakłady przemysłu gospodniego oraz na działalność kulturalno-oświatową — 30%,
 - b) zajętych przez spółdzielnie na zakłady gastronomiczne nie prowadzące sprzedaży napojów alkoholowych o mocy powyżej 18% — 15%,
 - c) zajętych przez podmioty gospodarki nie uspołecznionej na zakłady gastronomiczne, nie prowadzące sprzedaży napojów alkoholowych o mocy powyżej 18%, położone w miejscowościach o liczbie mieszkańców do 25.000 — 30%,
 - d) w pozostałych przypadkach — 60% podstawy opodatkowania.

2. Obniża się o 50% stawkę podatku od lokali zajętych przez podmioty gospodarki nie uspołecznionej na zakłady rzemieślnicze świadczące usługi dla ludności, jeżeli od tych lokali pobierany jest czynsz według tabel stawek czynszowych bez obniżki bądź obniżka nie przekracza 20% tych stawek.

3. Właściwe miejskie rady narodowe (rady narodowe osiedli) mogą w drodze uchwał dla poszczególnych grup podatników lub kategorii lokali obniżać stawki określone w ust. 1, nie więcej jednak niż o 50%.

Art. 21. 1. Obowiązek podatkowy powstaje z pierwszym dniem miesiąca następującego po zajęciu lokalu lub po utracie zwolnienia od podatku na podstawie art. 16.

2. Obowiązek podatkowy wygasa z upływem miesiąca, w którym lokal opróżniono lub w którym powstały warunki uzasadniające zwolnienie na podstawie art. 16.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio, jeżeli lokal został podzielony na lokale będące przedmiotem odrębnej umowy najmu.

DZIAŁ IV

Opłata od środków transportowych.

Art. 22. Opłatę od środków transportowych pobiera się od osób fizycznych i osób prawnych nie będących jednostkami gospodarki uspołecznionej z tytułu posiadania następujących środków transportowych: pojazdów mechanicznych, jachtów, promów, transportowych wózków rowerowych, łodzi, jak również koni.

Art. 23. Od opłat wolne są:

- 1) pod warunkiem wzajemności — środki transportowe będące w posiadaniu przedstawicieli dyplomatycznych państw obcych, członków misji oraz przedstawicieli konsularnych tych państw, osób korzystających z prawa zakrajowości oraz pracowników konsularnych tych państw, jeżeli nie są obywatelami polskimi;
- 2) w zakresie i na warunkach określonych w obowiązujących Polskę umowach międzynarodowych — zarejestrowane za granicą pojazdy mechaniczne czasowo wprowadzone na obszar Polski na pobyt nie dłuższy niż 12 miesięcy;
- 3) środki transportowe wprowadzane do kraju w związku z międzynarodowymi (międzypaństwowymi) imprezami sportowymi lub turystycznymi;
- 4) łodzie służące do zawodowego połowu ryb;
- 5) kajaki i łodzie służące celom sportowym i turystycznym oraz jachty kilowe o charakterze wyczynowym zarejestrowane w komitetach kultury fizycznej;
- 6) inwalidzkie motocykle i wózki rowerowe;
- 7) konie, będące w posiadaniu podatników podatku gruntowego, z wyjątkiem przypadków, gdy podatnicy ci podlegają podatkowi obrotowemu od przychodów osiągniętych z furmaństwa.

Art. 24. 1. Opłaty wynoszą:

- 1) od samochodów osobowych o pojemności skokowej silnika do 2000 cm³ oraz samochodów ciężarowych o ładowności do 0,75 t — 300 zł;
- 2) od samochodów osobowych o pojemności skokowej silnika powyżej 2000 cm³ — 450 zł;
- 3) od samochodów ciężarowych o ładowności powyżej 0,75 t, od ciągników siodłowych, ciągników, autobusów oraz samochodów specjalnych i z nadwoziami specjalnymi — 900 zł;
- 4) od motocykli z silnikami o pojemności skokowej powyżej 130 cm³ — 60 zł;
- 5) od motocykli, rowerów i wózków z silnikami pomocniczymi o pojemności skokowej ponad 50 cm³ do 130 cm³ — 40 zł;
- 6) od wózków z silnikami pomocniczymi i motocykli o pojemności skokowej silnika do 50 cm³ oraz transportowych wózków rowerowych — 20 zł;
- 7) od łodzi motorowych o pojemności skokowej silnika do 2000 cm³ — 300 zł;

- 8) od łodzi motorowych o pojemności skokowej silnika powyżej 2000 cm³ — 450 zł;
- 9) od promów, łodzi do przewozu towarów i osób oraz jachtów kilowych — 180 zł;
- 10) od koni ponad 2 lata:
 - a) na obszarze miast i osiedli — 300 zł,
 - b) na pozostałym obszarze — 150 zł.

2. Opłaty określone w ust. 1 pkt 1—5 i 7—10 pobiera się za okres jednego roku kalendarzowego; jeżeli środki transportowe zostały zarejestrowane w drugim półroczu, opłatę pobiera się w połowie wysokości.

3. Opłatę, określoną w ust. 1 pkt 6, pobiera się za okres trzech lat; okresy trzyletnie liczy się od dnia 1 stycznia roku, w którym nastąpiła pierwsza rejestracja.

4. Rada Ministrów wprowadzi w drodze rozporządzenia dopłaty do opłat od środków transportowych w wysokości do 50% tych opłat przeznaczone na cele utrzymania nawierzchni dróg.

5. Dla środków transportowych o napędzie ropnym opłaty określone w ust. 1 pkt 1—3 podwyższa się o 50%.

Art. 25. 1. Opłaty od środków transportowych podlegających rejestracji i dopłaty do tych opłat pobiera się przy rejestracji i przedłużaniu rejestracji.

2. Sposób i tryb pobierania opłaty i dopłat od środków transportowych wymienionych w ust. 1 oraz od środków transportowych nie podlegających rejestracji ustala Minister Finansów w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami.

3. Organy finansowe sprawują nadzór nad prawidłowością pobierania opłaty.

DZIAŁ V

Opłata targowa.

Art. 26. 1. Opłatę targową pobiera się na targowiskach od osób, które nie zawarły z jednostką prowadzącą targowisko umowy o dzierżawę (najem) pomieszczeń handlowych (stoisk) ani umowy o stałą dostawę artykułów dopuszczonych do obrotu na targowiskach.

2. Opłatę targową pobiera się również na terenie innych miejsc wyznaczanych przez prezydium rad narodowych (np. kiermasz).

Art. 27. Obowiązek uiszczania opłaty ciąży na osobach wykonujących czynności określone w art. 29 ust. 1.

Art. 28. Od obowiązku uiszczenia opłaty wolne są podmioty gospodarki uspołecznionej z wyjątkiem spółdzielni oraz osoby dostarczające na targowisko zwierzęta rzeźne lub płody rolne w związku z obowiązkowymi dostawami.

Art. 29. 1. Opłatę targową pobiera się dziennie; wysokość opłaty nie może przekraczać:

Wyszczególnienie czynności	Wysokość opłaty w złotych dla:			
	rolniczych spółdzielni produkcyjnych i członków tych spółdzielni		pozostałych osób	
	w miastach wyłączonych z województw i stanowiących powiaty	w miejscowościach pozostałych	w miastach wyłączonych z województw i stanowiących powiaty	w miejscowościach pozostałych
1	2	3	4	5
1) przy sprzedaży od każdej wystawionej na sprzedaż sztuki:				
a) konie (powyżej 2 lat), bydło (krowy, buhaje, woły)	15	8	25	15
b) jałowizna powyżej 6 mies., źrebięta powyżej 6 mies. do 2 lat	8	4	15	8
c) trzoda chlewna powyżej 6 mies., cielęta, źrebięta w wieku do 6 mies.	5	3	10	5
d) owce, kozy powyżej 6 mies.	3	2	5	3
e) trzoda chlewna, owce, kozy do 6 mies.	1	1	2	1
2) przy sprzedaży z wozu konnego (od wozu)	10	5	20	10
3) przy sprzedaży z samochodu, platformy, przyczepy samochodowej (od samochodu, platformy, przyczepy)	15	8	30	15
4) przy sprzedaży obnośnej z ręki, kosza, skrzynki, wiadra itp. od osoby:				
a) od handlujących zawodowo	—	—	20	10
b) od pozostałych	—	—	8	4
5) przy sprzedaży z wózka ręcznego, roweru itp. (od wózka, roweru)	8	4	15	8
6) przy sprzedaży obnośnej z ręki, kosza, wiadra, skrzynki itp. od indywidualnych producentów, sprzedających wytwory swej produkcji, np. masło, sery, jaja itp. (od osoby)	2	1	4	2
7) przy sprzedaży małych ilości warzyw, jagód, grzybów, kwiatów itp. (od osoby)	2	1	2	1
8) zajęcie placu pod stoiska lub towar przeznaczony do sprzedaży niezależnie od branży czy też wykonywanych czynności rzemieślniczo-usługowych (za 1 m ² powierzchni)	3	2	6	3

2. W gospodarczo uzasadnionych przypadkach rady narodowe miast wyłączonych z województw i stanowiących powiaty mogą podwyższyć na poszczególnych targowiskach maksymalne stawki opłaty określone w ust. 1 pkt 3, 4, 5 o 100%.

3. W razie odmowy uiszczenia opłaty do rąk poboicy opłata ulega podwyższeniu o 100%.

4. Od osób obowiązanych do uiszczenia opłaty targowej nie pobiera się innych opłat za wykonywanie czynności wyszczególnionych w ust. 1 z wyjątkiem należności przewidzianych w osobnych przepisach za korzystanie z urządzeń targowisk, np. chłodni, magazynów, przechowalni, środków transportowych, wag lub za inne usługi świadczone przez jednostkę prowadzącą targowisko.

5. Osoby, które wykonują świadczenia podlegające opłacie targowej, a są zwolnione od podatku obrotowego i dochodowego, mogą jednak być pociągnięte do opłacania podatku obrotowego i dochodowego zamiast opłaty targowej na podstawie decyzji właściwego organu finansowego za cały rok podatkowy, w którym decyzja została doręczona. Pociągnięcie do obowiązku opłacania podatku obrotowego powoduje obowiązek zgłoszenia obowiązku podatkowego.

Art. 30. 1. Wysokość opłaty targowej ustalają rady narodowe miast wyłączonych z województw oraz powiatowe (miejskie miast stanowiących powiaty) rady narodowe.

2. Wysokość opłaty powinna być ustalana dla poszczególnych targowisk w zależności od stopnia urzędzenia i wyposażenia targowiska oraz innych szczególnych warunków miejscowych.

3. Zawiadomienia o wysokości opłaty targowej lub o każdorazowej jej zmianie powinny być wywieszane na widocznych miejscach na targowisku.

4. Rada Ministrów może zaliczać osoby obowiązane do uiszczania opłaty targowej do innych grup niż wymienione w art. 29 ust. 1 oraz zmieniać wysokość opłaty targowej.

Art. 31. 1. Opłatę targową pobierają oraz dokonują wszelkich związanych z tym czynności jednostki prowadzące lub dzierżawiące targowiska, a w przypadkach określonych w art. 26 ust. 2 — upoważnieni przez prezydium rad narodowych pracownicy.

2. Organy finansowe sprawują nadzór nad prawidłowością pobierania opłaty.

Art. 32. Jeżeli targowisko prowadzone jest przez przedsiębiorstwo działające, według zasad rozrachunku gospodarczego, całość wpływów z opłaty targowej stanowi dochód przedsiębiorstwa, które rozlicza się z budżetem właściwej rady narodowej zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Art. 33. Jeżeli targowisko jest prowadzone przez prezydium rady narodowej, Minister Gospodarki Komunalnej oraz Minister Przemysłu Spożywczego i Skupu w porozumieniu z Ministrem Finansów mogą przeznaczać na premiovanie pracowników część wpływów z opłaty targowej, nie więcej jednak niż 3% tych wpływów. Premiowaniem mogą być objęci poborczy opłaty targowej i należności wymienionych w art. 29 ust. 4 oraz pracownicy zatrudnieni przy czynnościach finansowych, związanych z pobieraniem tych opłat i należności.

DZIAŁ VI

Opłata uzdrowiskowa.

Art. 34. 1. Opłatę uzdrowiskową pobiera się w miejscowościach będących stacjami klimatycznymi lub posiadających cieplice, zdroje lecznicze albo kąpieliska morskie.

2. Rady narodowe stopnia wojewódzkiego, po uprzednim uzgodnieniu przez prezydium tych rad z Ministrem Zdrowia i Opieki Społecznej, określają i ogłaszają w dziennikach wojewódzkich miejscowości, w których pobiera się opłatę uzdrowiskową.

Art. 35. Opłatę uzdrowiskową pobiera się:

1) od osób przebywających w uzdrowiskach dla celów leczniczo-kuracyjnych,

2) od osób wykonujących świadczenia rzeczy lub usług w uzdrowiskach i obowiązanych do opłacania podatku obrotowego w myśl przepisów dla gospodarki nieuspołecznionej.

Art. 36. 1. Wysokość opłaty uzdrowiskowej ustala się za każdy dzień pobytu w granicach:

1) od osób wymienionych w art. 35 pkt 1:

a) uczące się młodzieży oraz dzieci do lat 14 — do 0,50 zł,

b) korzystających z bezpłatnego lub ulgowego leczenia w sanatoriach oraz od członków związków zawodowych, żołnierzy służby czynnej, funkcjonariuszów Milicji Obywatelskiej, inwalidów wojennych, emerytów, członków Związku Samopomocy Chłopskiej, członków związków pracowników twórczych (muzyków, malarzy, pisarzy itp.), członków Związku Bojowników o Wolność i Demokrację, jak również osób pozostających na ich utrzymaniu, jeżeli nie mogą być zaliczeni do kategorii wymienionej pod lit. a) — do 1 zł,

c) nie wymienionych pod lit. a) i b) — od 2 do 4 zł;

2) od osób określonych w art. 35 pkt 2:

a) opłacających podatek obrotowy i dochodowy w formie ryczałtu — od 5% do 10% ustalonej kwoty ryczałtu,

b) pozostałych — od 10% do 20% podatku obrotowego.

2. Ustalanie i pobieranie opłaty od osób określonych w art. 35 pkt 2 następuje na zasadach obowiązujących przy wymiarze i poborze podatku obrotowego.

Art. 37. 1. Rada narodowa ustala w drodze uchwały wysokość opłaty uzdrowiskowej dla poszczególnych grup w granicach określonych w art. 36, kierując się potrzebami uzdrowiska. Wysokość opłaty uzdrowiskowej przewidzianej w art. 36 ust. 1 pkt 1 nie może w roku 1955 przekraczać wysokości dotychczasowej.

2. Rada narodowa podejmuje uchwałę w sprawie wysokości opłaty uzdrowiskowej na określony czas lub do odwołania.

3. Uchwała rady narodowej może przewidywać także całkowite zwolnienie od opłaty niektórych osób wymienionych w art. 36.

4. Rada Ministrów może w drodze rozporządzenia zaliczać osoby obowiązane do uiszczania opłaty uzdrowiskowej do innych grup niż wymienione w art. 36 oraz zmieniać granicę wysokości opłaty uzdrowiskowej.

DZIAŁ VII

Podatek od posiadania psów.

Art. 38. Obowiązek podatkowy ciąży na osobach fizycznych i prawnych posiadających psy.

Art. 39. Od podatku wolne jest posiadanie psów:

1) utrzymywanych przez organy wojskowe i Milicji Obywatelskiej;

2) utrzymywanych w celu pilnowania mienia, będącego w posiadaniu jednostek budżetowych i innych podmiotów gospodarki uspołecznionej;

- 3) utrzymywanych przez zakłady naukowe, lecznicze i doświadczałne wyłącznie w celach naukowych lub doświadczalnych;
- 4) utrzymywanych przez przedstawicieli państw obcych, przez osoby korzystające w myśl prawa międzynarodowego z prawa zakrajowości oraz przez konsulów i pracowników konsularnych, nie będących obywatelami polskimi;
- 5) będących pomocą dla kalek (niewidomych, głuchoniemych, niedołączonych itp.);
- 6) utrzymywanych w celu pilnowania gospodarstwa rolnego lub obejścia budynków mieszkalnych po jednym na każde gospodarstwo lub obejście;
- 7) utrzymywanych w celu pilnowania stad;
- 8) utrzymywanych przez dozorców nocnych;
- 9) będących przedmiotem handlu przedsiębiorstw trudniących się zawodowo sprzedażą psów;
- 10) utrzymywanych przez osoby czasowo przebywające na obszarze miasta, osiedla lub gromady, jeżeli podatek od psów został zapłacony na dany rok podatkowy w miejscowości, z której osoby te przybyły;
- 11) szczeniąt do 8 tygodni.

Art. 40. 1. W miastach wyłączonych z województw, w miastach będących siedzibą prezydium wojewódzkich rad narodowych i w miastach o liczbie mieszkańców ponad 100.000 podatek nie może przekraczać rocznie:

1) od pierwszego psa	60 zł,
2) od drugiego psa	180 zł,
3) od każdego następnego psa	240 zł.

2. W pozostałych miejscowościach podatek nie może przekraczać rocznie:

1) od pierwszego psa	30 zł,
2) od drugiego psa	90 zł,
3) od każdego następnego psa	120 zł.

3. Podatek pobiera się w połowie stawek, jeżeli okoliczności uzasadniające pobieranie podatku powstały w drugim półroczu roku podatkowego.

DZIAŁ VIII

Podatek od spożycia w nocnych lokalach rozrywkowych.

Art. 41. 1. Podatek od spożycia w nocnych lokalach rozrywkowych pobiera się od osób przebywających w charakterze konsumentów w tych lokalach po godz. 23.

2. Podatek pobiera się:

- 1) w postaci stałej stawki, która nie może przekraczać 20 zł od osoby przebywającej w lokalu w charakterze konsumenta, bądź
- 2) w postaci dopłaty do rachunku za spożyte dania lub napoje, która nie może przekraczać:
 - a) 25% rachunku za napoje alkoholowe z wyjątkiem piwa,
 - b) 10% rachunku za pozostałe dania i napoje.

3. Rada narodowa może ustalać wysokość podatku należnego od poszczególnych lokali w formie ryczałtu, przy uwzględnieniu przeciętnej ilości konsumentów lub przeciętnej kwoty obrotu. W tym przypadku podatek powinien być przez przedsiębiorstwo wkalkulowany w cenę konsumpcji.

DZIAŁ IX

Przepisy przejściowe i końcowe.

Art. 42. 1. Rady narodowe mogą wprowadzać w drodze uchwał na rzecz swych budżetów opłaty administracyjne za czynności urzędowe organów prezydium rad nie objęte przepisami o opłacie skarbowej. Opłaty administracyjne pobiera się gotówką.

2. Rada narodowa podejmuje uchwałę w sprawie opłaty administracyjnej na określony czas lub do odwołania.

Art. 43. Rada Ministrów może zarządzić przekazywanie miejskim zarządom budynków mieszkalnych wpływów z podatku od lokali przypadającego od lokali administrowanych przez te zarządy.

Art. 44. 1. Tracą moc przepisy w zakresie unormowanym niniejszym dekretem, a w szczególności ustawa z dnia 26 lutego 1951 r. o podatkach terenowych (Dz. U. Nr 14, poz. 110).

2. Postanowienia uchylonych z mocy ust. 1 przepisów stosuje się jednak do podatków i opłat przypadających za lata podatkowe do 1954 r. włącznie, a do podatku targowego, opłaty targowej, taks i opłat w uzdrowiskach — do dnia wejścia w życie dekretu w części dotyczącej opłaty targowej i uzdrowiskowej.

3. Dotychczasowe uchwały rad narodowych w zakresie pobierania podatku miejskiego, opłaty targowej, podatku od posiadania psów bądź opłat administracyjnych oraz uchwały w zakresie taks i opłat w uzdrowiskach zachowują moc do chwili zastąpienia ich nowymi uchwałami opartymi na niniejszym dekrete, o ile nie są z nim sprzeczne.